

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)

Цей Закон визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання надмірному впливу осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів), зміст та порядок застосування заходів впливу до цих осіб.

Метою цього Закону є подолання конфлікту інтересів, викликаного злиттям політиків, медіа та великого бізнесу, унеможливлення використання політичної влади для збільшення власних капіталів, забезпечення національної безпеки України в економічній, політичній та інформаційній сферах, захист конституційних прав та свобод громадянина, захист демократії, забезпечення державного суверенітету та уникнення випадків маніпулювання свідомістю громадян шляхом умисного спотворення інформації задля отримання доступу до ресурсів, що належать на праві власності Українському народові.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) бенефіціар – фізична особа, яка самотійно чи спільно з іншими особами прямо або опосередковано володіє статутним капіталом чи правом голосу в юридичній особі або здійснює вплив на керівництво або діяльність юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, або здійснює вирішальний вплив шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, та права отримання доходів від діяльності юридичної особи, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління, а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи;

2) засіб масової інформації – будь-який з таких суб'єктів: друкований засіб масової інформації, інтернет – засіб масової інформації, інформаційне агентство, суб'єкт інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення;

3) інтернет – засіб масової інформації (Інтернет-ЗМІ) – засіб масової інформації, що регулярно поширює інформацію у текстовій, аудіовізуальній чи іншій формі в електронному (цифровому) вигляді у мережі Інтернет через веб-сайт під сталою назвою як індивідуалізуючою ознакою;

4) контролер засобу масової інформації – особа, яка може здійснювати вирішальний вплив на управління або діяльність засобу масової інформації безпосередньо або через інших осіб шляхом реалізації прав бенефіціара або незалежно від статусу бенефіціара здійснювати такий вплив на основі договору чи в будь-який інший спосіб, у тому числі за рахунок фінансування;

5) пов'язана особа – особа, яка прямо або опосередковано володіє часткою (правом голосу) у суб'єкті господарювання, часткою або правом голосу у якому прямо або опосередковано володіє особа, щодо якої визначається пов'язаність, а також інша особа, яка визнається пов'язаною особою відповідно до правил, встановлених Податковим кодексом України;

6) представник особи, включеної до Реєстру осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів) (представник олігарха), – фізична особа, яка проводить зустрічі (розмови), спілкування за допомогою телефону чи засобів електронного зв'язку з публічними службовцями від імені та/або в інтересах особи, включеної до Реєстру;

7) публічний службовець – особа, зазначена в частині п'ятій статті 8 цього Закону.

2. Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

термін "суб'єкт інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення" – у значенні, визначеному Законом України "Про телебачення і радіомовлення";

термін "друкований засіб масової інформації" – у значенні, визначеному Законом України "Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні";

термін "інформаційне агентство" – у значенні, визначеному Законом України "Про інформаційні агентства";

термін "кінцевий бенефіціарний власник" вживається у значенні, наведеному у Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

Стаття 2. Особа, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігарх)

1. Особою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), для цілей цього Закону вважається фізична особа, яка одночасно відповідає щонайменше трьом з таких ознак:

1) бере участь у політичному житті;

2) має значний вплив на засоби масової інформації;

3) є кінцевим бенефіціарним власником суб'єкта господарювання, який після дня введення в дію цього Закону є суб'єктом природних монополій або займає монопольне (домінуюче) становище на ринку відповідно до Закону України "Про захист економічної конкуренції" та протягом одного року поспіль підтримує або посилює таке становище;

4) підтверджена вартість активів особи та суб'єктів господарювання, бенефіціаром яких вона є, перевищує 1 мільйон прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року.

2. Розрахунок вартості активів, зазначених у пункті 4 частини першої цієї статті, здійснюється сукупно за розмірами активів особи та суб'єктів господарювання, бенефіціаром яких є така особа. При розрахунку вартості таких активів не враховуються активи, що належать особі в засобах масової інформації.

Стаття 3. Участь у політичному житті

1. Особа вважається такою, яка відповідає ознаці участі у політичному житті, відповідно до пункту 1 частини першої статті 2 цього Закону, якщо вона:

1) є Президентом України, Головою Верховної Ради України, Першим заступником або заступником Голови Верховної Ради України, народним депутатом України, Прем'єр-міністром України, Першим віце-прем'єр-міністром України, віце-прем'єр-міністром України, міністром, його першим заступником або заступником, керівником іншого центрального органу виконавчої влади, який не входить до складу Кабінету Міністрів України, Головою Служби безпеки України, Генеральним прокурором, Головою Національного банку України, керівником постійно діючого допоміжного органу, утвореного Президентом України, його першим заступником або заступником, та/або

2) є близькою особою особи, зазначеної у пункті 1 цієї частини, згідно із Законом України "Про запобігання корупції" або пов'язаною з нею особою, та/або

3) обіймає посаду у керівних органах політичної партії, та/або

4) фінансувала діяльність політичної партії, політичну агітацію або проведення мітингів чи демонстрацій з політичними вимогами.

Примітка. Під фінансуванням діяльності політичної партії, політичної агітації або проведення мітингів чи демонстрацій з політичними вимогами розуміється вчинення хоча б однієї з таких дій: здійснення внеску (внесків) на підтримку політичної партії; виплата грошових коштів, здійснення робіт, надання товарів або послуг на користь учасників політичної агітації, мітингів чи демонстрацій з політичними вимогами або членів їхніх сімей; забезпечення приміщенням, технікою, агітаційними матеріалами або здійснення в інший спосіб організаційно-технічного забезпечення проведення політичної агітації, мітингів чи демонстрацій з політичними вимогами; оплата передвиборної агітації у розумінні Виборчого кодексу України, агітації всеукраїнського

або місцевого референдуму у розумінні законодавства про всеукраїнський та місцеві референдуми, політичної реклами у розумінні Закону України "Про рекламу"; вчинення дій, передбачених цією приміткою, пов'язаними особами особи, яка відповідає ознаці участі у політичному житті, та/або юридичними особами, кінцевим бенефіціарним власником яких є така особа.

Стаття 4. Значний вплив на засоби масової інформації

1. Особа вважається такою, яка відповідає ознаці значного впливу на засоби масової інформації, відповідно до пункту 2 частини першої статті 2 цього Закону, якщо вона:

1) є власником (засновником) засобу/засобів масової інформації або бенефіціаром власника (засновника) засобу/засобів масової інформації, та/або

2) є контролером власника (засновника) засобу/засобів масової інформації, та/або

3) була власником (засновником) засобу/засобів масової інформації або бенефіціаром чи контролером власника (засновника) засобу/засобів масової інформації на день набрання чинності цим Законом, але втратила такий статус до дня введення в дію цього Закону, внаслідок чого власником (засновником), бенефіціаром або контролером власника (засновника) засобу масової інформації стала пов'язана особа або особа, яка не має бездоганної ділової репутації у розумінні статті 10 цього Закону.

Стаття 5. Визнання особи такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом)

1. Рішення про визнання особи такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), приймається Радою національної безпеки і оборони України на підставі подання Кабінету Міністрів України, члена Ради національної безпеки і оборони України, Національного банку України, Служби безпеки України або Антимонопольного комітету України.

2. Рішення, передбачене частиною першою цієї статті, набирає чинності з дня офіційного опублікування указу Президента України про введення його в дію і є обов'язковим до виконання.

3. Апарат Ради національної безпеки і оборони України за 10 робочих днів до дня проведення засідання Ради національної безпеки і оборони України, на якому заплановано розгляд подання про визнання певної особи такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), направляє такий особі за місцем її реєстрації повідомлення про таке засідання, в якому викладаються ознаки, передбачені частиною першою статті 2 цього Закону, стосовно такої особи. Повідомлення, передбачене цією частиною, після його направлення публікується на офіційному веб-сайті Ради національної безпеки і оборони України.

4. Особа, яка отримала повідомлення, передбачене частиною третьою цієї статті, або ознайомилась з ним на офіційному веб-сайті Ради національної безпеки і оборони України, має право подати до Апарату Ради національної безпеки і оборони України в

письмовій формі особисті пояснення та інші документи з цього приводу не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дня проведення засідання Ради національної безпеки і оборони України, на якому заплановано розгляд відповідного подання. За клопотанням особи та на підставі відповідного рішення Ради національної безпеки і оборони України її особисті усні пояснення заслуховуються на засіданні Ради національної безпеки і оборони України.

5. Неотримання особою повідомлення, передбаченого частиною третьою цієї статті, неподання нею в письмовій формі особистих пояснень або інших документів, відмова особи у наданні нею особистих усних пояснень на засіданні Ради національної безпеки і оборони України, неявка її на таке засідання, у тому числі з поважних причин, не є підставою для відкладення або нерозгляду Радою національної безпеки і оборони України подання про визнання її такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом).

Стаття 6. Реєстр осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)

1. Рішення Ради національної безпеки і оборони України про визнання особи такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), є підставою для включення таких осіб до Реєстру осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів) (далі – Реєстр).

2. Реєстр є інформаційно-комунікаційною системою, призначеною для оприлюднення та обробки інформації про осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів), та осіб, які подають декларації про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками (далі – декларація про контакти) з метою забезпечення доступу до інформації про таких осіб та застосування до них заходів впливу.

3. Положення про Реєстр, порядок його формування та ведення затверджуються Радою національної безпеки і оборони України.

Формування та ведення Реєстру забезпечується Апаратом Ради національної безпеки і оборони України.

На офіційному веб-сайті Ради національної безпеки і оборони України забезпечується вільний та безкоштовний доступ до відомостей Реєстру з можливістю їх перегляду, копіювання та роздрукування, у тому числі у вигляді набору даних (електронного документа), організованого у форматі, що дозволяє його автоматизоване оброблення електронними засобами (машинозчитування) з метою повторного використання.

4. До Реєстру вносяться такі відомості:

1) рішення Ради національної безпеки і оборони України про визнання особи такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), та обґрунтування такого рішення відповідно до статті 2 цього Закону;

2) прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) особи, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігарха);

3) декларації про контакти з особою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), або її представниками;

4) рішення Ради національної безпеки і оборони України про виключення особи з Реєстру та обставини, які обґрунтовують прийняття такого рішення;

5) перелік юридичних осіб, кінцевим бенефіціарним власником яких є особа, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігарх);

6) перелік осіб, визначених у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, до виборчих фондів яких або виборчих фондів політичних партій, які висували цих осіб, здійснювала внески особа, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігарх), упродовж останніх трьох років.

5. Відомості, передбачені частиною четвертою цієї статті, вносяться до Реєстру не пізніше трьох календарних днів з дня набрання чинності відповідним рішенням і в той самий строк направляються особі, стосовно якої прийнято таке рішення.

Стаття 7. Правові наслідки визнання особи такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), та включення її до Реєстру

1. Особі, визнаній такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), та включеній до Реєстру, забороняється:

1) здійснювати внески у вигляді власних грошових коштів, виконання робіт, надання товарів, послуг чи у вигляді грошових коштів, виконання робіт, надання товарів, послуг пов'язаними особами та/або юридичними особами, кінцевим бенефіціарним власником яких є така особа, на підтримку політичних партій відповідно до Закону України "Про політичні партії в Україні", здійснювати внески до виборчих фондів кандидатів (крім власного виборчого фонду), політичних партій під час виборчого процесу відповідно до Виборчого кодексу України;

2) бути покупцем (бенефіціаром покупця) у процесі приватизації об'єктів великої приватизації;

3) фінансувати будь-яку політичну агітацію або проведення мітингів чи демонстрацій з політичними вимогами.

2. Особа, визнана такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігарх), з моменту її включення до Реєстру зобов'язана подавати декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в порядку, встановленому Законом України "Про запобігання корупції".

Стаття 8. Декларація про контакти з особами, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), або їхніми представниками

1. У разі контакту публічного службовця з особою, включеною до Реєстру, або її представником такий публічний службовець зобов'язаний подати декларацію про контакти.

2. Для цілей застосування цієї статті під контактом з особою, включеною до Реєстру, або її представником розуміється зустріч та розмова (у тому числі онлайн), спілкування за допомогою телефону чи засобів електронного зв'язку будь-якого змісту, крім заходів, передбачених частиною третьою цієї статті.

Особи, включені до Реєстру, та їхні представники зобов'язані перед початком зустрічі (розмови), спілкування за допомогою телефону чи засобів електронного зв'язку повідомляти публічних службовців про факт включення їх або осіб, яких вони представляють, до Реєстру.

3. Декларація про контакти не подається, якщо такий контакт відбувся у ході участі публічного службовця та особи, включеної до Реєстру, або її представника:

1) в офіційних заходах, перебіг яких відображається в режимі прямої трансляції на радіо, телебаченні або через мережу Інтернет у режимі, доступному для масового приймання;

2) у судовому засіданні;

3) в офіційних заходах (нарадах), ініційованих органами державної влади, за умови, що інформація про такі заходи із зазначенням повного переліку учасників та предмета обговорення розміщена на офіційному веб-сайті відповідного органу державної влади.

4. Декларація про контакти подається не пізніше наступного дня після контакту з особою, включеною до Реєстру, або її представником шляхом заповнення електронної форми на офіційному веб-сайті Ради національної безпеки і оборони України. Форма декларації про контакти визначається Положенням про Реєстр осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів).

5. Обов'язок подання декларації про контакти поширюється на:

1) Президента України, Голову Верховної Ради України, його Першого заступника та заступника, народного депутата України, Прем'єр-міністра України, Першого віце-прем'єр-міністра України, віце-прем'єр-міністра України, міністра, його першого заступника та заступника, Голову Служби безпеки України та його заступників, Генерального прокурора та його заступників, Голову Національного банку України та його заступників;

2) суддів Конституційного Суду України, суддів;

3) керівника постійно діючого допоміжного органу, утвореного Президентом України, його першого заступника та заступників;

4) Голову та членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Голову та державних уповноважених Антимонопольного комітету України, уповноважених з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель, Голову та членів Рахункової палати, Голову та членів Центральної виборчої комісії, голів та членів інших державних колегіальних органів, Голову та членів Вищої ради правосуддя;

5) Секретаря Ради національної безпеки і оборони України та його заступників;

6) Голову Державного комітету телебачення і радіомовлення України та його заступників, Голову Фонду державного майна України та його заступників, Голову Національного агентства з питань запобігання корупції та його заступників, Директора Національного антикорупційного бюро України та його заступників, Директора Державного бюро розслідувань та його заступників, Директора Бюро економічної безпеки України та його заступників, Голову Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та його заступників;

7) Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

8) державних службовців, які займають посади державної служби категорій "А" і "Б";

9) голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників;

10) військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, яким присвоєно військові звання вищого офіцерського складу;

11) осіб начальницького складу правоохоронних органів та працівників інших органів, яким присвоєно вищі спеціальні звання;

12) осіб, які займають посади патронатної служби Президента України, в Офісі Президента України, в Апараті Ради національної безпеки і оборони України, Голови Верховної Ради України, його Першого заступника та заступника, депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України, Керівника Апарату Верховної Ради України, Прем'єр-міністра України та інших членів Кабінету Міністрів України, а також помічників-консультантів народних депутатів України, помічників та наукових консультантів суддів Конституційного Суду України, помічників суддів, осіб, які займають посади патронатної служби в інших державних органах. Положення цього пункту поширюється на відповідних осіб незалежно від того, займають вони такі посади на громадських засадах чи відповідні посади включені до штатного розпису державного органу;

13) керівників державних підприємств, керівників підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі.

6. Порушення обов'язку подання декларації про контакти, передбаченого цією статтею, є підставою для притягнення особи до політичної та/або дисциплінарної відповідальності.

Неповідомлення особою, включеною до Реєстру, або її представником про факт включення її або особи, яку він представляє, до Реєстру не звільняє публічного службовця від відповідальності за неподання декларації про контакти.

7. Декларація про контакти повинна містити відомості про:

- 1) особу, яка подає декларацію про контакти;
- 2) особу, включену до Реєстру, її представника, з якою (яким) відбувся контакт;
- 3) дату і місце зустрічі (розмови), спілкування за допомогою телефону чи засобів електронного зв'язку, її короткий зміст.

Стаття 9. Рішення про виключення особи, визнаної такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), з Реєстру

1. Рішення про виключення особи, визнаної такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), з Реєстру приймається у разі встановлення факту невідповідності такої особи одночасно щонайменше двом із ознак, передбачених частиною першою статті 2 цього Закону.

Особа не вважається такою, що не має значного впливу на засоби масової інформації, якщо статус бенефіціара (контролера) відповідного засобу масової інформації перейшов від особи, включеної до Реєстру, до пов'язаної особи або особи, яка не має бездоганної ділової репутації у розумінні статті 10 цього Закону.

2. Особа, до якої після набрання чинності цим Законом перейшов статус бенефіціара (контролера), бенефіціара (контролера) власника (засновника) засобу масової інформації (далі – покупець), не може бути визнана особою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), якщо вона формально відповідає ознакам, передбаченим частиною першою статті 2 цього Закону, але:

1) така відповідність настала після набрання чинності цим Законом внаслідок переходу (набуття, придбання) статусу власника (засновника), бенефіціара (контролера) власника (засновника) засобу масової інформації;

2) покупець має бездоганну ділову репутацію.

3. Рішення про виключення особи, визнаної такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), з Реєстру приймається у порядку, передбаченому статтею 5 цього Закону для прийняття рішення про визнання особи такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом).

4. Рішення про виключення особи, визнаної такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), з Реєстру може бути також прийнято Радою національної безпеки і оборони України на підставі заяви такої особи, включеної до Реєстру, та поданих нею документів, відомостей, що підтверджують невідповідність її ознакам, передбаченим частиною першою статті 2 цього Закону.

Стаття 10. Бездоганна ділова репутація

1. Вважається, що покупець має бездоганну ділову репутацію, за умови відсутності будь-якої з ознак, передбачених частиною другою цієї статті.

2. Ознаками небездоганної ділової репутації фізичної особи, пов'язаними з дотриманням закону та публічного порядку, є:

1) наявність в особи судимості, не погашеної та не знятої у встановленому законом порядку;

2) застосування стосовно особи Україною, іноземними державами (крім держав, які здійснюють збройну агресію проти України), міждержавними об'єднаннями або міжнародними організаціями санкцій – протягом строку дії санкцій і протягом трьох років після їх скасування або закінчення строку застосування;

3) включення особи до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, – протягом строку перебування особи в переліку і протягом 10 років після її виключення з переліку;

4) позбавлення особи права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю згідно з вироком або іншим рішенням суду – протягом строку дії такого покарання;

5) неналежне виконання особою обов'язків зі сплати податків, зборів, аліментів або інших обов'язкових платежів, якщо загальна сума несплати дорівнює або перевищує 100 розмірів мінімальної місячної заробітної плати, встановленої законодавством України на період, у якому вчинено порушення, або еквівалент цієї суми в іноземній валюті, – протягом строку цього порушення і протягом трьох років після його припинення;

6) придбання (намір придбати) засобу масової інформації за ціною, яка є істотно нижчою за ринкову, або за рахунок коштів, джерело походження яких документально не підтверджено;

7) істотні та/або систематичні порушення особою вимог законодавства про засоби масової інформації, банківського, фінансового, валютного, податкового законодавства, законодавства з питань фінансового моніторингу, законодавства про цінні папери, акціонерні товариства та фондовий ринок.

3. Порядок проведення перевірки ділової репутації покупця (потенційного покупця) засобу масової інформації затверджується Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення.

Стаття 11. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності.

2. Цей Закон втрачає чинність через 10 років з дня введення його в дію.

3. Внести зміни до таких законів України:

1) статтю 13 Закону України "Про Службу безпеки України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 27, ст. 382 із наступними змінами) доповнити частиною четвертою такого змісту:

"Голова Служби безпеки України, його заступники підлягають звільненню у разі порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

2) у Законі України "Про Антимонопольний комітет України" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 50, ст. 472 із наступними змінами):

частину четверту статті 9 після слів "у разі вчинення ним злочину" доповнити словами "порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

частину першу статті 11 доповнити реченням такого змісту: "Порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти є підставою для звільнення державного уповноваженого Антимонопольного комітету України";

3) частину другу статті 9 Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 20, ст. 99) доповнити пунктом 5 такого змісту:

"5) порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

4) у Законі України "Про Раду національної безпеки і оборони України" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 35, ст. 237 із наступними змінами):

частину першу статті 4 доповнити пунктами 9 і 10 такого змісту:

"9) приймає рішення про визнання особи такою, яка має значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархом), а також про виключення особи з Реєстру осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів);

10) веде Реєстр осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)";

статтю 7 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"Секретар Ради національної безпеки і оборони України та його заступники несуть відповідальність за порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)";

5) у Законі України "Про Національний банк України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами):

частину восьму статті 18 доповнити пунктом 11 такого змісту:

"11) порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

частину восьму статті 20 доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10) порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

6) частину першу статті 36 Закону України "Про захист економічної конкуренції" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 12, ст. 64) після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

"фактом включення відповідно до Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" особи, яка є власником (засновником), бенефіціаром власника (засновника), контролером власника (засновника) засобу/засобів масової інформації, що має/мають значний вплив на телерадіоінформаційний ринок, до Реєстру осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)".

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом шостим;

7) частину першу статті 15 Закону України "Про політичні партії в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 23, ст. 118; 2020 р., № 35, ст. 254) доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10) особами, визнаними такими, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами), відповідно до Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)";

8) частину четверту статті 30 Закону України "Про Центральну виборчу комісію" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 36, ст. 448; 2020 р., № 2, ст. 5) доповнити пунктом 11 такого змісту:

"11) порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

9) частину першу статті 8 Закону України "Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 16, ст. 265; 2021 р., № 35, ст. 295) доповнити пунктом 9 такого змісту:

"9) порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та

політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

10) частину першу статті 27 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 38, ст. 385) доповнити словами "а також відповідальність за порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)";

11) у Законі України "Про Фонд державного майна України" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 28, ст. 311):

статтю 7 доповнити частиною другою такого змісту:

"2. Порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти є підставою для звільнення Голови Фонду державного майна України";

частину другу статті 8 доповнити абзацом третім такого змісту:

"Порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти є підставою для звільнення заступників Голови Фонду державного майна України";

12) абзац перший частини третьої статті 45 Закону України "Про Кабінет Міністрів України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 13, ст. 222; 2017 р., № 45, ст. 405) після слів "вчинення правопорушень" доповнити словами "а також за порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)";

13) у Законі України "Про Національне антикорупційне бюро України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 47, ст. 2051 із наступними змінами):

частину четверту статті 6 після абзацу п'ятнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"14) порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти".

У зв'язку з цим абзац шістнадцятий вважати абзацом сімнадцятим;

частину четверту статті 28 доповнити абзацом восьмим такого змісту:

"Перший заступник, заступники Директора Національного бюро також підлягають звільненню з посади у разі порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

14) у Законі України "Про запобігання корупції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056 із наступними змінами):

пункт 2 частини першої статті 3 доповнити підпунктом "г" такого змісту:

"г) особи, визнані такими, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархами) відповідно до Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)";

у статті 45:

у частинах першій і другій слова "підпунктах "а" і "в" замінити словами "підпунктах "а", "в" і "г";

частину третю доповнити абзацом четвертим такого змісту:

"Особи, зазначені у підпункті "г" пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону, подають у встановленому цим Законом порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік у разі включення їх до Реєстру осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів) – протягом десяти календарних днів з дня включення до Реєстру";

15) у Законі України "Про прокуратуру" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 2–3, ст. 12 із наступними змінами):

частину першу статті 51 доповнити абзацом тринадцятим такого змісту:

"Крім підстав, передбачених пунктами 1–9 цієї частини, заступник Генерального прокурора звільняється з посади у разі порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

статтю 63 доповнити частиною четвертою такого змісту:

"4. Порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти є підставою для прийняття Верховною Радою України рішення про висловлення недовіри Генеральному прокурору та подання Президентом України письмового подання про надання згоди на звільнення з посади Генерального прокурора";

16) частину сьому статті 20 Закону України "Про Рахункову палату" (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 36, ст. 360 із наступними змінами) після абзацу десятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"9) порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти".

У зв'язку з цим абзац одинадцятий вважати абзацом дванадцятим;

17) частину другу статті 65 Закону України "Про державну службу" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 4, ст. 43; 2017 р., № 48, ст. 436; 2020 р., № 47, ст. 408) доповнити пунктом 9¹ такого змісту:

"9¹) порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти державним службовцем, який займає посаду державної служби категорії "А" або "Б";

18) частину четверту статті 10 Закону України "Про Державне бюро розслідувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 6, ст. 55; 2018 р., № 36, ст. 272; 2020 р., № 2, ст. 5, № 6, ст. 33) доповнити пунктом 12 такого змісту:

"12) порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

19) у Законі України "Про Вищу раду правосуддя" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 7–8, ст. 50; 2019 р., № 50, ст. 354):

частину десяту статті 6 доповнити пунктом 7 такого змісту:

"7) особи, які порушили вимоги Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

пункт 5 частини першої статті 24 доповнити словами "порушення вимог Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)" у частині подання, дотримання строків подання декларації про контакти";

20) частину другу статті 8 Закону України "Про приватизацію державного і комунального майна" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 12, ст. 68) доповнити пунктом 14 такого змісту:

"14) особи, включені до Реєстру осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів), відповідно до Закону України "Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну та політичну вагу в суспільному житті (олігархів)".

4. Установити, що особи, які відповідно до цього Закону зобов'язані подавати декларацію про контакти, подають таку декларацію стосовно зустрічі (розмови), спілкування за допомогою телефону чи засобів електронного зв'язку, які мали місце з дня набрання чинності цим Законом до дня введення в дію цього Закону.

Декларації, зазначені в абзаці першому цього пункту, подаються у 14-денний строк з дня введення в дію цього Закону.

5. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова Верховної Ради
України

Р. СТЕФАНЧУК

м. К и ї в
23 вересня 2021 року
№ 1780–ІХ